

Baihgvaz Goemqloengxroengq miz benq ndoeng faexmakgingq ndeu, Yangz Vwnz、Yangz Gvanghgiz caeuq gyoengq gunghyinz hainduj cingleix gizneix seiz, fanh lai go faexmakgingq gaenq deng mued youq ndaw haz ndaw fwz lo.

Faexmakgingq youq 20 sigij 90 nienzdaih dajndaem, bihaenx, Sinhcouh Lauzgajcangz daj Goemqloengxroengq doiqliz, ce benq dieg hoengq ndeu, vihliux hanhhaed luenh hai luenh vat, hix vihliux gouq gij diegnamh neix, yienh cwngfuj dawz gizneix nabhaeuj ndaw gvaengx ndaem faexmakgingq bae. Hoeng laj dieg neix, dauqcawq cungj dwg nyaqgvangq, gij namh ndaej dajndaem haenx gig feuh, caiq gya ndit dak、bwnh mbouj gaeuq, maj gig menh, gvaq liux haujlai bi cij baenz gij yienghcej go faexmakgingq. 11 nyied gvaqlaeng, gij mbaw henjgim hainduj mbinfoenfoen, mbin daengz gwnz mbaq doenghboux bouxdauzgim、gingjcaz、bouxfamh、canghseng’eiq bae. Yangz Vwnz lij ndaej geiq gij saeh gyoengqde rag aen ci gvangqdoengz ndeu gvaq laj gofaex haenx, mbaw faex makgingq mbinfeffe doek roengzdaeuj, lumj doek ciengz fwn saekhenj ndeu.

Gij ndoeng faexmakgingq caen dwg sojmiz gingjsaek ndawde aen gingj ceiq ndei ndeu, mbouj miz vunz ndaej youq ndaw saek henjrwgrwg neix baujciz caemdingh. Yangz Vwnz youq ndaw sim veh baenz fuk dozveh ndeu le, hainduj son gunghyinz senj ndaem geij cien go faexmakgingq. Gij namh dajndaem mbouj gaeuq laeg, nyaqgvangq soeng unq, hawj guh senjndaem loq yungzheih di, hoeng, diegnamh daiq byom, aeu daihliengh lumx namh caeuq dwk bwnh. Moix go faex aeu lumx namh roek caetcib lizmij, doihci moix ngoenz daj baihrog cib geij leix gyae rag boengz henj roxnaeuz namh ndaem ma, cug caengz humx youq laj gofaex genj ndaem haenx, caiq dwk bwnh raemx. Gvaq geij ndwen le, ganjfaex caeuq nyefaex hainduj hoizfuk senggei, mbawfaex daj mbaw iqet bienq gvangq bienq heu, makhau hainduj bienq hung bienq gyaeunde, lumj fajfwngz canghveh menhmenh baez vad, go faexmakgingq couh caemdingh miz bouhloh dwk baiz baenz doih raez roxnaeuz doih dinj, bienqbaenz dieg gingjsaek caemrwgrwg ndeu. Baihlaj go faexmakgingq bu miz rinbenj raezrangrang, seizhah daj laj faex byaij gvaq, ndit ciuq mbawfaex, diemjraiz daj geh mbawfaex doek youq gwnz gyaeuj、gwnz mbaq, simsangj dangqmaz, ndaej youq laj gofaex gwn laeuj gwn caz, ciengq go diuq foux.

Faexmakgingq dwg gij gyaez ciengxlwenx mbouj loenq haenx. Goemqloengxroengq dwg gij gyaez ciengxlwenx mbouj loenq Yangz Vwnz.

Haj

Rangh dieggyang Goemqloengxroengq miz song aen laeuz gaeuq, bangxciengz caeux couh laeh lo, gwnzde bu rim hoenzfaenx, baihgvas dinbo lij miz song baiz ranz gaeuq miz gyanghongh, ranz gaeuqgeq, ciengzhumx doemq, yaek lak yaek mbouj,

笼箱盖右侧有一片银杏林，杨文叔侄和工人们开始清理这里时，一万多棵银杏树已经湮没在荒草中。银杏树种植于二十世纪九十年代，那年，新州劳改场从笼箱盖撤离，留下一片空地，为扼制狂开滥采，也为挽救这岌岌可危的土地，县政府把这里纳入银杏种植范围。但这土地之下遍布矿渣，耕作层太浅，加上光照、肥料不足，生长极为缓慢，过了好几年才有些银杏树的模样。十一月后，金黄的叶片开始漫天飞舞，往树下走过的淘金者、警察、囚犯、商贩的肩上飘。杨文还记得他们拉着一车车铜矿路过树下的情景，银杏叶轻飘飘地落下来，像在下一场金色的雨。

银杏林真的是所有风景的最好背景，没有人能在一片梦幻般的金色中保持冷静。杨文在心中勾勒完一幅图画后，开始指导工人对几千棵银杏树进行移植。不深的耕作层和松软的矿渣让移植阻力变小，难度是土质太瘦，需要大量培土和施肥。每棵树需要培土六七十厘米，车队每日从十几里外拉来或黄或黑的泥巴一层层包围在移植后的银杏树下，然后施肥浇水。几个月后，树干和树枝开始恢复生机，银杏叶从小小的一片慢慢变宽变绿，白果开始变大变靚，像画师的手轻轻一挥，银杏树便安静有序地排成或长或短的队形，长成一片又一片静谧的风景。风景下铺了长长的青石板，夏天时从树下走过，阳光透过树叶在头上、肩上落下斑点，清幽舒爽，可以在树下煮酒泡茶，轻歌曼舞。

银杏是永不凋零的爱。笼箱盖是杨文永不凋零的爱。

5

笼箱盖中心地带靠后的位置有两栋陈年的楼房，墙体早已脱落，布满积车的烟尘和郁气。右边坡脚还有两排带院子的老式平房，早已风烛残年，围墙塌陷，摇摇欲坠，裂开的墙缝里野草茂盛生长。这些当年最耀眼的房子曾是监狱、宿舍和办公楼，囚犯们在这里改造思想，和淘金者一样下井采矿，劳改场撤离后，房子被留下，成为笼箱盖为数不多的见证者。

熟悉的房子、熟悉的布局、熟悉的楼梯、熟悉的拐角，还有墙上熟悉的字体，现在它们破败、灰暗，散发着阴冷的气息，它们见证了笼箱盖的繁华和荣辱，也见证了杨文和兄弟们的整个青春。杨文靠在这写满记忆的墙上，心中已然勾勒出修复、加固、支撑的构想。后来，它们成为笼箱盖景区充满怀旧风格的民宿。

一切仍是如此熟悉，只要闭上眼睛，杨文就能在心中丈量笼箱盖的每一寸土地：缓坡、凹地、拐角、路口……哪里可以建湖泊、流泉、露营地、音乐广场、会议室、休闲酒店……哪里种什么草什么花什么树，一幅幅画面在他的脑中铺展开，他不需要规划图，规划图长在他的脑子里；他不需要设计师，他自己就是设计师。他觉得自己的心从来没有离开过这里，这遍布伤痕的地方承载他内心的千斤重量，这重量，不停地向身体外蔓延，最后，覆盖了整个笼箱盖。

那是一个让人心情复杂的时刻，工人们用水泥砖把窟窿一个一个封住，像封掉一段历史、一个时代。杨文保留了三个绝对安全的矿窿供游客体验，并规划了一个独特的矿物博物馆，让到这里游玩的中了解南丹“中国锡都”从古至今绵长的采矿和冶炼史，认识它的繁荣和耻辱，它的富足和忏悔。

在无数个用心规划的深夜里，杨文精心设计着笼箱盖绿水青山的还原、繁花似锦的前程，不断地挑战绿植和花卉种植新领域。他才五十多岁，精力旺盛，求知欲远远没有填满，就连那些从外地请来笼箱盖的园艺师都对他的学习和领悟能力赞不绝口。

ndaw geh ciengz dek haenx gohaz go’nywj mwncup. Doenghgij ranz lwenqda neix doenghbaez dwg ranzlauz、ranzyouq caeuq laeuz banhgoeng, gyoengq vunzfamh youq gizneix gajcauh swhsiengj, caeuq bouxdauzgim doxlumj roengz cingj bae vat gvangq, lauzgajcangz doiqliz le, ce ranz roengzdaeuj, gij ranz neix guhcingq Goemqloengxroengq.

Gij ranz、gij baijbouh、gij mbaeklae、gij vangungx daengj dieg sugrox haenx, lij miz gij cihsaw gwnz ciengz haenx, seizneix gyoengqde buqbaih、mongmang, sanqfat gij heiq yaemcaep, gyoengqde raen gvaq gij hoengh、gij yungzdaeuz caeuq saetnaj Goemqloengxroengq, hix raen gvaq ciuhcoz Yangz Vwnz caeuq gyoengq beixnuengx de. Yangz Vwnz ing youq gwnz ciengz sij rim ndaejgeiq neix, ndaw sim gaenq ngaue ok gij siengjgap coih ndei、gya maenh、cengjdaemx haenx. Doeklaeng, gyoengqde bienqbaenz gij ranzyouq miz daegsaek sawj vunz dauqngeix saehgaeuq ndaw dieg gingj Goemqloengxroengq.

Yienghyiengh lij dwg baenzneix sugrox, baez laepda, Yangz Vwnz couh ndaej youq ndaw sim rau moix conq diegdeih Goemqloengxroengq: Bobanz、dieggumz、vangungx、bakroen……Gizlawz ndaej guh vaengzraemx、mboqlae、diegbaq guhcaemz、yinhyoz gvangjczangz、ranz haihoih、ranz diemqlaeuj……Gizlawz ndaem nywj gijmaz, ndaem va gijmaz, faex gijmaz, fuk dozveh ndeu youq ndaw uk de mbe hai, de mbouj yungh doz gveihva, doz gveihva youq ndaw uk de; de mbouj yungh canghsezgi, de bonjfaenh couh dwg canghsezgi. De nyinhnaeuz aen sim de coengzlaiz mbouj lizhai gizneix gvaq, gij dieg dauqcawq miz rizsieng neix sawj de roxnyinh aensim deng cien gaen naek at dwk, gij naek neix mbouj dingz gyanz daengz rog ndang, doeklaeng, cwgoemq liux daengx aen Goemqloengxroengq.

Haenx dwg aen seizhaeuh hawj vunz aensim fukcab ndeu, gyoengq gunghyinz aeu gij cien suijniz saek haeuj gyoengq congh bae, lumj saek haeuj duenh lizsij、aen seizdaih ndeu bae nei. Yangz Vwnz ce sam aen conghgvangq hawj bouxhek daeuj youz guh daejniemh, caemhcaiq gveihva le guh aen gvangqvuz bozvuzgvanj miz daegsaek ndeu, hawj boux daengz gizneix youz haenx daj ndawde roxyiuj Nanzdanh vihmaz heuhguh “Cunghgoz Sizduh”, roxyiuj gij lizsij vat gvangq caeuq lienh gvangq daj ciuhgeq daengz seizneix de, rox gij miznaj caeuq coujnaj de, fouqmiz caeuq ienqhoij de.

Youq fouzsoq byonghwnz laemxsim guh gveihva ndawde, Yangz Vwnz yunghsim sezgi gij ngoenzcog Goemqloengxroengq lumj yiengh doenghbaez raemx saw bya heu、mwnhoengh gyaeunde, mboujduenh bae heuhhoenx gij hangz moq ndaem doenghgo ndaem gova haenx. De ngamq hajcib lai bi, cinglig vuengh, lij siengj hag cihsiz, cungj lij bae gouzrox, doengh boux canghyenzyiswh daj diegrog cingj daeuj Goemqloengxroengq haenx, doiq de haengj hagsib caeuq roxyiuj naengzlig ak haenh mbouj dingz.